

APROBAT:

Veronica SIREȚEANU
Ministru al Finanțelor

L.Ș. „13” *iunie* 2023

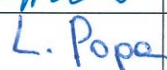
**PROGRAMUL DE INSTRUIRE
ÎN DOMENIUL AUDITULUI INTERN
ÎN SECTORUL PUBLIC**

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Cuprins

Introducere.....	3
Structura Programului	4
Cadrul de competențe profesionale	4
Criterii de eligibilitate.....	11
Modulele de instruire și subiectele de instruire	12
Durata Programului	22
Dezvoltarea profesională continuă	23

Coordonat	Numele / Prenumele	Semnătura	Data
Secretar de stat	Vladimir ARACHELOV		
Direcția politici în domeniul controlului financiar public intern	Ludmila POPA		

Introducere

- 1.** Educația este un proces de facilitare a învățării sau dobândire de competențe necesare: cunoștințe, abilități, valori, convingeri și obiceiuri. Printre metodele educaționale distingem predarea, instruirea, povestirea, discuția și cercetarea dirijată. Educația, prin instruire presupune dobândirea de cunoștințe teoretice, abilități practice și atitudini adecvate și relevante. Astfel, Ministerul Finanțelor a elaborat Programul de instruire în domeniul auditului intern din sectorul public (în continuare, Programul), care este orientat spre instruire ca parte a universului mai larg de modalități educaționale de a aduna și acumula cunoștințe, abilități și deprinderi. Aceasta înseamnă că, concomitent cu acest Program, auditorii interni au obligația profesională de a respecta cerințele de dezvoltare continuă a nevoilor de competență.
- 2.** Prezentul Program este elaborat cu scopul de a satisface cerințele de competențe profesionale (cunoștințe și abilități) pentru a deveni și menține ulterior calitatea de „auditor intern certificat”. Acesta stabilește criteriile de eligibilitate, setul minim de module și subiectele de instruire pe care o persoană trebuie să le asimileze, perioadele de instruire, precum și cadrul de competențe profesionale necesare pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul auditului intern în sectorul public.
- 3.** Competențele profesionale reprezintă un minim necesar pentru auditorii interni întru realizarea activității conform standardelor aferente profesiei după cum sunt stabilite de către cadrul normativ național, cât și de Institutul Auditorilor Interni, organizație internațională care elaborează și promovează standarde, îndrumări, precum și certifică profesioniștii în domeniul auditului intern, susține profesia și oferă conferințe educaționale.
- 4.** Programul include competențele tehnice și profesionale bazate pe cadrul de competențe fundamentale ale auditorilor interni, în conformitate cu prevederile Standardelor naționale de audit intern (SNAI) și altor acte normative de reglementare a activității de audit intern în sectorul public.
- 5.** Auditorul intern principal și auditorul intern superior au obligația să întrunească cerințele specifice minime pentru ocuparea funcției, să corespundă competenței profesionale, condițiilor de pregătire și să dispună de experiență potrivit funcției deținute, precum și să posede certificat de evaluare a cunoștințelor corespunzător nivelului de competență profesională necesar pentru exercitarea atribuțiilor funcției.
- 6.** Personalul cu funcții de conducere a activității de audit intern are obligația să întrunească cerințele specifice minime pentru ocuparea funcției, să corespundă competenței profesionale, condițiilor de pregătire și să dispună de experiență potrivit funcției deținute, precum și să posede certificat de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare, Certificat de calificare), document ce confirmă dreptul de ocupare sau promovare în funcție.
- 7.** Conform SNAI, auditorii interni trebuie să dețină cunoștințele, abilitățile și alte competențe necesare îndeplinirii responsabilităților lor individuale. Conducătorul subdiviziunii de audit intern este responsabil pentru obținerea competențelor necesare ale personalului, precum și pentru oferirea sprijinului în participarea la program. Entitatea publică planifică mijloace pentru finanțarea dobândirii competențelor și dezvoltării profesionale continue a angajaților.
- 8.** Punerea în aplicare a Programului, inclusiv organizarea și desfășurarea examenelor de evaluare a cunoștințelor acumulate de participanții la program pentru fiecare nivel, este asigurată de Ministerul

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Finanțelor. Procesul de instruire este organizat de Ministerul Finanțelor și I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”. Ministerul este responsabil pentru conținutul și calitatea instruirii.

9. Instruirea este oferită de persoane care dețin certificate de formator sau experiență practică pentru modulele / subiectele de instruire incluse în curs conform Programului. Formatorii, împreună cu Direcția politici în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor, elaborează metodele de predare a modulelor și subiectelor de instruire. Modulele și subiectele vor fi evaluate și actualizate periodic pentru a le menține în concordanță cu ultimele evoluții ale cadrului normativ și bunelor practici în domeniu. În consecință, metodele derivă dintr-un set de principii de bază pentru furnizarea instruirii, dintre care se menționează: auto-instruire, în cazurile relevante și optime; repetare; interacțiune între formatori și participanți; orientare către participanți; pregătire și temă pentru acasă sau la birou, în cazurile relevante și optime; modulele teoretice prezentate cu exemple practice și / sau studii de caz; ateliere de lucru în care teoria este îmbinată cu exerciții practice.

10. Evaluare privind eficiența activităților de instruire organizate în cadrul Programului, precum și aprecierea gradului de satisfacere a beneficiarilor, se efectuează în baza chestionarelor de evaluare a calității cursului de instruire adresate participanților. Rezultatele evaluării activităților de instruire vor fi luate în considerare la revizuirea și îmbunătățirea sistematică a Programului și materialelor de instruire, în vederea asigurării corespunderii relevanței și calității modulelor de instruire cu nivelul așteptărilor beneficiarilor.

11. Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 556 / 2019, pe parcursul a doi ani de la data angajării, auditorul intern are obligația să participe la nivelul Programului care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută, obținând certificatul de evaluare a cunoștințelor în domeniul auditului intern în sectorul public – nivel de bază.

12. Hotărârea Guvernului nr. 556 / 2019 stabilește și cerințele de pregătire, regulile de desfășurare a examenelor de evaluare a cunoștințelor, atribuțiile și modul de organizare a activității Comisiei de certificare, precum și condițiile de adoptare a deciziei privind eliberarea, menținerea, suspendarea și retragerea certificatului de calificare profesională.

Structura Programului

13. Programul este structurat pe trei niveluri, fiecare corespunzând unui nivel de competență profesională necesar pentru exercitarea atribuțiilor în funcția (publică) deținută, și anume:

- a) nivelul de bază, care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția de auditor intern;
- b) nivelul intermediar, care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția de auditor intern superior;
- c) nivelul avansat, care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția de auditor intern principal și personalul cu funcții de conducere a activității de audit intern.

Cadrul de competențe profesionale

14. Schema detaliată a competențelor pentru cele trei funcții publice în domeniul auditului intern, respectiv nivele de competențe, prevăzute de prezentul Program este prezentată în tabelul nr. 1, fiind elaborată în baza Cadrului de competențe al Institutului Auditorilor Interni (IAI).

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Tabelul 1. Cadrul de competențe pentru auditorii interni

Competență de bază	Domeniu de competențe	Nivel de competență		
		Bază	Intermediar	Avansat
Profesionalism Competențe necesare pentru a demonstra autoritatea, credibilitatea și conduita etică, toate acestea fiind esențiale pentru o activitate de audit intern care oferă valoare adăugată	Misiunea auditului intern	Cunoaște scopul, autoritatea și responsabilitatea activității de audit intern; face diferența dintre misiunile de asigurare și cele de consiliere	Demonstrează abilitatea de a desfășura atât misiuni de asigurare, cât și de consiliere în conformitate cu SNAI	Revizuieste capacitatea activității de audit intern de a desfășura atât misiuni de asigurare, cât și misiuni de consiliere pentru a adăuga valoare și pentru a îmbunătăți procesele operaționale ale entității publice
	Carta de audit intern	Cunoaște scopul Cartei de audit intern; identifică elementele necesare ale acesteia, în conformitate cu SNAI	Contribuie la elaborarea Cartei de audit intern în conformitate cu SNAI și bunele practici	Elaborează, evaluează și revizuieste Carta de audit intern, pentru a asigura că întrunește cerințele SNAI. Totodată, promovează bunele practici
	Independența organizațională	Describe importanța independenței organizaționale a activității de audit intern; identifică elementele care ar putea afecta independența	Identifică eventualele momente care afectează independența auditului intern și a impactului asupra acesteia	Abordează eventualele deficiențe ale independenței auditului intern pentru a obține conformitatea cu SNAI; comunică impactul oricărui deprecieri rămase
	Obiectivitatea individuală	Describe importanța obiectivității auditorului intern; identifică factorii care pot afecta sau par să afecteze obiectivitatea	Identifică și gestionează orice deficiențe reale sau percepute ale obiectivității unui auditor intern individual; evaluează și menține obiectivitatea auditului intern	Elaborează și menține politici care reglementează obiectivitatea; recomandă strategii pentru promovarea obiectivității
	Comportamentul etic	Cunoaște importanța Codului etic al auditorului intern; aplică principiile și regulile de conduită în activitatea de audit intern	Demonstrează conformitatea individuală cu Codul etic al auditorului intern	Evaluează conformitatea activității de audit intern cu Codul etic al auditorului intern; recomandă strategii pentru menținerea și promovarea celor mai înalte standarde etice pentru auditorii interni și activitatea de audit intern
	Conștiinciozitatea profesională	Demonstrează conștiinciozitate profesională și explică însemnătatea acesteia	Își exercită activitatea cu conștiinciozitate profesională, utilizând tehnologii informaționale și alte tehnici de analiză a datelor	Evaluează și reflectă cu privire la aplicarea conștiinciozității profesionale
	Dezvoltarea profesională	Recunoaște și deține cunoștințele, abilitățile și competențele necesare pentru a îndeplini sarcinile individuale în activitatea de audit intern; crește nivelul de competență prin dezvoltare profesională continuă	Demonstrează un nivel adecvat de competențe în realizarea sarcinilor auditului intern; ia în considerare activități și tendințe curente, precum și eventualele lacune și probleme în procesul de dezvoltare profesională continuă	Evaluează competențele necesare pentru îndeplinirea colectivă a sarcinilor activității de audit intern; promovează dezvoltarea profesională

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Domeniu de competențe	Nivel de competență		
		Bază	Intermediar	Avansat
Personale Competențe personale individuale necesare pentru realizarea eficace a activității de audit intern	Cunoștințe, aptitudini și atitudini	Identifică necesarul de competențe individuale necesare unei activități valoroase de audit intern	Demonstrează competențele individuale necesare activității de audit intern care aduce valoare	Evaluează competențele individuale necesare activității de audit intern care aduce valoare
Performanță Competențe necesare pentru planificarea și realizarea misiunilor de audit intern în conformitate cu SNAI	Managementul organizațional	Describe conceptul guvernantei în sectorul public	Identifică riscurile aferente cadrului de guvernanta, proceselor și structurilor	Oferă recomandări de îmbunătățire privind guvernanta, procesele și structurile
	Frauda	Identifică tipurile de fraudă, riscul de fraudă și indiciile de fraudă	Evaluează probabilitatea de manifestare a unei fraude și modul în care entitatea publică identifică și gestionează riscurile de fraudă; oferă recomandări cu privire la activitățile de control de prevenire și de detectare a unei fraude, contribuie la creșterea și îmbunătățirea conștiințozității entității publice privind fraudă	Aplică tehnici de audit privind prevenirea și detectarea unor indicii de potențiale fraude
	Managementul riscurilor	Describe conceptul fundamental privind riscul și managementul riscurilor; descrie cadrul și aria de aplicabilitate a managementului riscurilor	Utilizează cadrul de management al riscurilor pentru a identifica amenințările potențiale; examinează eficacitatea managementului riscurilor în cadrul proceselor și sarcinilor	Apreciază și evaluează metodele utilizate și eficacitatea managementului riscurilor
	Controlul intern managerial	Cunoaște componentele controlului intern managerial și tipurile activităților de control	Utilizează un cadru de control intern pentru a evalua eficacitatea și eficiența activităților de control	Evaluează și oferă recomandări de îmbunătățire pentru cadrul de control intern managerial din entitatea publică; evaluează măsura în care acesta se implementează în entitatea publică
	Planificarea misiunii de audit intern: • Obiectivele și aria de aplicabilitate	Describe rolurile și activitățile principale în stabilirea obiectivelor, a criteriilor de evaluare, și a ariei de aplicabilitate a misiunii de audit intern	Identifică obiectivele, criteriile de evaluare și aria de aplicabilitate a misiunii de audit intern	Evaluează obiectivele misiunii de audit intern și aria de aplicabilitate, pentru a asigura calitatea desfășurării misiunii de audit intern
	• Evaluarea riscurilor	Cunoaște scopul efectuării evaluării riscurilor în cadrul etapei de planificare a misiunii de audit intern, precum și pașii urmați	Finalizează evaluarea detaliată a riscurilor, inclusiv prioritizarea riscurilor și a activităților de control cheie	Evaluează procesul de evaluare a riscurilor în timpul misiunii de audit intern
	• Planul și programul misiunii de audit	Cunoaște scopul planului și programului misiunii de audit și componentele acestora	Elaborează un plan și un program al misiunii de audit	Evaluează planul și programul misiunii de audit
	• Resursele	Describe factorii care influențează etapa de planificare a misiunii de audit intern, în ceea	Identifică personalul și resursele necesare pentru a desfășura o misiune de audit intern	Evaluează măsura în care alocarea personalului și a resurselor a fost bine planificată

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Domeniu de competențe	Nivel de competență		
		Bază	Intermediar	Avansat
		ce privește planificarea personalului și a resurselor		
	Lucrul în teren: • Colectarea informațiilor	Describe scopul chestionarelor preliminare, a listelor de verificare, a chestionarelor de control intern din cadrul misiunii de audit intern	Efectuează un sondaj preliminar, elaborează liste de verificare și chestionare de control intern; examinează informațiile relevante în timpul misiunii de audit intern	Evaluează activitățile de colectare a informațiilor în cadrul misiunii de audit intern
	• Eșantionarea	Describe diferitele abordări ale eșantionării, inclusiv avantajele și dezavantajele fiecăreia	Implementează tehnici corespunzătoare de eșantionare	Evaluează activitățile de eșantionare din cadrul misiunii de audit intern
	• Instrumente și tehnici de audit asistate de calculator	Cunoaște scopul, avantajele și dezavantajele utilizării instrumentelor și tehnicilor de audit asistate de calculator	Utilizează tehnicile de audit asistate de calculator	Evaluează măsura în care se utilizează tehnicile de audit asistate de calculator, în timpul misiunii de audit intern
	• Analitica datelor / informațiilor	Cunoaște analitica datelor, procesul de analitică a datelor și aplicarea metodelor de analitică a datelor în audit intern	Aplică în practică metode de analitică a datelor	Evaluează măsura în care se utilizează metodele de analitică a datelor
	• Probele de audit	Identifică sursele potențiale de colectare a probelor de audit	Evaluează relevanța, suficiența și fiabilitatea surselor potențiale de colectare a probelor de audit	Elaborează referințe pentru a asigura că probele de audit sunt relevante, suficiente și fiabile
	• Documentarea proceselor	Cunoaște scopul, avantajele și dezavantajele diferitelor tehnici de documentare a proceselor	Utilizează abordări analitice corespunzătoare și tehnici de documentare a proceselor	Evaluează documentarea proceselor în cadrul misiunii de audit intern
	• Revizuirea analitică	Cunoaște scopul, avantajele și dezavantajele diferitelor tehnici de revizuire analitică	Identifică și aplică tehnici de revizuire analitică	Evaluează tehnicile de revizuire analitică aplicate în timpul misiunii de audit intern
	• Documentarea	Cunoaște cerințele de documentare și îndosariere	Elaborează documente și dosare	Evaluează procesul de documentare a misiunii de audit intern
	Rezultatele misiunii de audit intern: • Calitatea comunicării	Describe elementele unei comunicări calitative a rezultatelor misiunii de audit intern	Dă dovadă de comunicare calitativă, inclusiv comunicare preliminară cu unitatea auditată	Evaluează aspectele de comunicare în cadrul misiunii de audit intern
	• Constatări / concluzii	Identifică elementele unor constatări / concluzii corespunzătoare din cadrul misiunii de audit intern	Elaborează constatările / concluziile misiunii de audit intern	Evaluează măsura în care au fost elaborate constatările / concluziile misiunii de audit intern
	• Recomandări	Recunoaște scopul oferirii recomandărilor	Formulează recomandări menite să sporească și să protejeze valoarea entității	Evaluează recomandările de audit oferite

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Domeniu de competențe	Nivel de competență		
		Bază	Intermediar	Avansat
	• Raportare	Cunoaște procesul de comunicare și raportare a rezultatelor misiunii de audit intern, inclusiv raportarea intermediară, ședința de închidere, obținerea reacției din partea conducerii, procesul de aprobare a raportului și diseminarea acestuia	Elaborează un proiect de raport; elaborează un raport de audit final, solicită aprobarea și transmite raportul de audit părților interesate	Revizuieste și aprobă rapoartele de audit; recomandă transmiterea raportului părților interesate
	• Riscul rezidual și apetitul pentru risc	Cunoaște responsabilitatea auditului intern pentru identificarea și evaluarea riscului rezidual și procesul de comunicare a acceptării riscului de către management	Identifică riscul rezidual	Evaluează impactul riscului rezidual; comunică conducerii de vârf, acceptarea riscului de către management
	• Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor	Describe rezultatele misiunii de audit intern; cunoaște scopul unui plan de acțiuni privind implementarea recomandărilor de audit	Analizează plenitudinea și corectitudinea planului de acțiuni privind implementarea recomandărilor de audit prezentat de unitatea auditată	Evaluează rezultatele misiunii de audit intern, inclusiv planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor de audit
	• Monitorizarea rezultatelor	Distinge instrumentele de monitorizare și urmărirea a implementării recomandărilor de audit	Aplică diverse instrumente de urmărire a recomandărilor de audit intern, elaborează rapoarte aferente	Stabilește, gestionează și evaluează procesul de monitorizare și urmărirea a implementării recomandărilor de audit; comunică rezultatele acestora conducerii de vârf
Mediu Competențele necesare pentru identificarea și abordarea riscurilor specifice tipului de activitate și mediului în care entitatea își desfășoară activitatea	Managementul și planificarea strategică organizațională: • Structură	Cunoaște nivelul de implicare în cadrul procesului de management al riscurilor și control din partea diferitor actori; Describe procesul de planificare strategică din cadrul entității	Evaluează structura de guvernanta a entității și impactul structurii și culturii organizaționale asupra mediului de control și managementului riscurilor; analizează procesul de planificare strategică din cadrul entității	Oferă recomandări de îmbunătățire pentru mediul de control și managementul riscurilor; oferă recomandări de îmbunătățire privind procesul de planificare strategică din cadrul entității
	• Indicatori de performanță	Describe tipurile și caracteristicile indicatorilor de performanță	Analizează indicatorii de performanță aplicați de către entitate	Selectează și propune indicatori de performanță corespunzători
	• Comportament organizațional	Explică cultura organizațională și tehnicile unui management al performanțelor	Analizează cultura organizațională existentă și tehnicile managementului performanțelor	Oferă recomandări de îmbunătățire a culturii organizaționale și a tehnicilor managementului performanțelor
	• Leadership	Describe cât de eficace conducerea gestionează și construiește angajamentul organizațional	Analizează eficacitatea conducerii în a gestiona și a construi angajamentul organizațional	Recomandă acțiuni de îmbunătățire a abordării conducerii în a gestiona și a construi angajamentul organizațional
	Procese de suport	Identifică nivelul de implicare în ceea ce privește riscurile și activitățile de control în cadrul proceselor de suport (resurse umane, achiziții, contractare, management de proiect,	Examinează riscurile și activitățile de control aferente proceselor din cadrul entității	Recomandă acțiuni pentru abordarea riscurilor din cadrul proceselor entității

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Domeniu de competențe	Nivel de competență		
		Bază	Intermediar	Avansat
		logistică, gestionarea proceselor externalizate, etc.)		
	Tehnologii informaționale (TI): • Analitica datelor	Describe conceptele de bază ale TI și analiticii datelor	Aplică analitica datelor și TI în misiunile de audit intern	Evaluează măsura în care analitica datelor și TI sunt utilizate în cadrul misiunilor de audit intern
	• Securitate și confidențialitate	Describe diverse riscuri asociate TI, securității informațiilor și confidențialității datelor	Identifică și evaluează diverse riscuri legate de TI, securitatea informațiilor și confidențialitatea datelor	Recomandă acțiuni pentru a aborda riscurile aferente TI, securității informațiilor și confidențialității datelor
	• Cadrul de control al TI	Identifică scopul și aplicațiile cadrului de control al TI și a controalelor TI de bază	Aplică în practică cadrele de control ale TI	Evaluează măsura în care se utilizează cadrele de control ale TI
	Contabilitate și finanțe	Cunoaște diverse concepte de contabilitate bugetară și corporativă și principiile fundamentale ale acesteia	Efectuează analize financiare; examinează și interpretează situațiile financiare	Evaluează acuratețea rapoartelor financiare
Leadership și comunicare Competențele necesare pentru a oferi o direcție strategică, a comunica eficient, a menține relații și a gestiona personalul și procesele activității de audit intern	Planificarea strategică și gestiunea activității de audit intern	Recunoaște importanța alinierii planului strategic al activității de audit intern la planul strategic al entității	Analizează și înaintează propuneri cu privire la necesarul de resurse pentru activitatea de audit intern	Planifică în mod eficient și eficace resursele necesare pentru activitatea de audit intern; elaborează planul strategic al activității de audit intern racordat la planul strategic al entității, profilul de risc și strategia de management a riscurilor; evaluează și oferă recomandări de îmbunătățire privind resursele activității de audit intern
		Face diferență dintre rolurile personalului subdiviziunii de audit intern, inclusiv diferența dintre conducătorul subdiviziunii de audit intern și supervisorul misiunii de audit intern	Activează în conformitate cu politicile și procedurile administrative ale activității de audit intern; înaintează propuneri de îmbunătățire a acestora.	Gestionează personalul subdiviziunii de audit intern (inclusiv recrutarea, dezvoltarea, motivarea, gestionarea conflictelor, formarea echipelor, delegarea, reținerea talentelor și planificarea succesiunii); elaborează, evaluează și actualizează politicile și procedurile administrative ale activității de audit intern
		Identifică activitățile cheie din cadrul supervizării misiunilor de audit intern	Participă la supervizarea misiunilor de audit intern	Supervizează și, după caz, evaluează modul în care a fost desfășurată supervizarea, cu scopul de a asigura calitatea activității de audit intern

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Domeniu de competențe	Nivel de competență		
		Bază	Intermediar	Avansat
	Planul activității de audit intern și coordonarea eforturilor de asigurare	Cunoaște sursele potențialelor misiuni de audit intern, inclusiv bazându-se pe tendințe organizaționale și potențiale riscuri	Efectuează o evaluare a riscurilor, prioritizează misiunile de audit intern; participă la elaborarea planului de audit intern	Elaborează planul de audit intern bazat pe risc și obține aprobarea conducerii; evaluează și revizuieste măsura în care planul de audit bazat pe riscuri întrunește nevoile entității
		Describe coordonarea activității de audit intern cu auditul extern, organele de control și reglementare, alte funcții de asigurare internă, precum și încrederea potențială în alte surse de asigurare	Elaborează o hartă a riscurilor asigurate din diferite surse	Coordonează activitățile de asigurare cu alte părți interesate pentru a asigura o acoperire corespunzătoare cu misiuni de audit și pentru a evita dublarea activităților
	Programul de asigurare și îmbunătățire a calității	Cunoaște cerințele unui program de asigurare și îmbunătățire a calității	Participă la planificarea și efectuarea evaluărilor interne și externe ale calității	Planifică și efectuează evaluări interne și externe ale calității; evaluează practicile de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern, precum și conformitatea cu SNAI
		Identifică corespunzător, momentele de conformitate față de momentele de neconformitate cu SNAI	Formulează în mod corespunzător aspectele ce țin de conformitatea față de neconformitatea cu SNAI	Evaluează aspectele ce țin de conformitatea față de neconformitatea cu SNAI
	Comunicare: <ul style="list-style-type: none"> • Suport • Relații • Raportare • Abilități soft • Inovație 	Recunoaște valoarea suportului și importanța menținerii relațiilor cu părțile interesate	Menține reputația activității de audit intern în raport cu așteptările părților interesate; demonstrează sinceritate, onestitate și empatie în comunicările cu părțile interesate pentru a construi încredere și a menține relații	Evaluează relațiile cu părțile interesate și recomandă acțiuni de îmbunătățire; evaluează activitățile de suport ale activității de audit intern
		Cunoaște cerințele comunicării între auditorii interni și părțile interesate, inclusiv indicatorii cheie de performanță	Elaborează informații și rapoarte relevante și corespunzătoare	Elaborează, după caz, evaluează informațiile comunicate către părțile interesate, inclusiv indicatorii cheie de performanță și rapoartele către conducerea de vârf; oferă recomandări de îmbunătățire
Recunoaște importanța abilităților de comunicare scrisă și verbală, inclusiv alte abilități, precum gestionarea conflictelor, influența și convingerea		Demonstrează abilități, precum gestionarea conflictelor, influența și convingerea; oferă consilieri inteligente pentru a contribui la eficacitatea activității entității; identifică oportunități de schimbare și facilitează schimbarea	Evaluează abilitățile de comunicare scrisă și verbală ale auditorilor interni, abilitățile soft și inovația; oferă recomandări de îmbunătățire	

Criterii de eligibilitate

15. Participarea la Program este condiționată de corespunderea candidatului criteriilor de eligibilitate stabilite, care se referă la:

- a) formarea profesională;
- b) experiența profesională;
- c) calitatea de angajat în sectorul public¹;
- d) după caz, promovarea examenului de evaluare a cunoștințelor corespunzător nivelului precedent al Programului.

16. De asemenea, Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice stabilește cerințe specifice minime pentru ocuparea funcțiilor publice de auditor intern, care se referă la nivelul de educație și formare, un nivel minim de experiență profesională, condiții de înscriere și participare la Programul de instruire.

17. În baza criteriilor de eligibilitate, se determină componenta Programului în care să se facă înscrierea, conform Tabelului 2.

Tabelul 2. Criterii de eligibilitate pentru participare la program

Funcție (publică)	Educație și formare	Experiență profesională	Participare la Programul de instruire
Auditor intern	Diplomă de licență în economie, drept, administrare, tehnologii informaționale sau în domeniul specific sectorului de activitate al entității publice	Până la 1 an experiență	Participare la cursul „Nivelul de bază”
			Examinarea cunoștințelor „Nivelului de bază”
Auditor intern superior	Diplomă de licență în economie, drept, administrare, tehnologii informaționale sau în domeniul specific sectorului de activitate al entității publice	Cel puțin 1 an experiență în economie / finanțe / audit / consultanță / drept/ tehnologii informaționale / sau în domeniul specific sectorului de activitate al entității publice	Participare la cursul „Nivelul intermediar”
			Examinare cunoștințelor „Nivelului intermediar”
Auditor intern principal	Diplomă de licență în economie, drept, administrare, tehnologii informaționale sau în domeniul specific sectorului de activitate al entității publice	Cel puțin 2 ani experiență în economie / finanțe / audit / consultanță / drept/ tehnologii informaționale/ sau în domeniul specific sectorului de activitate al entității publice	Participare la cursul „Nivelul avansat”
			Examinare cunoștințelor „Nivelului avansat”
			După caz, finalizarea modului „Specificul Sectorului Public” ²
Conducător al subdiviziunii de audit intern	Diplomă de licență în economie, drept, administrare, tehnologii informaționale sau în domeniul specific sectorului de activitate al entității publice	Cel puțin 2 experiență în economie / finanțe / audit / consultanță / drept/ tehnologii informaționale/ sau în domeniul specific sectorului de activitate al entității publice	Aplicare pentru obținerea Certificatului de calificare profesională
			După caz, examinare cunoștințelor pentru modulul „Specificul Sectorului Public”

¹ Definiția sectorului public se face prin prisma noțiunii de entitate publică, stabilită în art.3 din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, și include autoritățile și instituțiile bugetare, autoritățile bugetare independente/autonome, autoritățile și instituțiile publice la autogestione, întreprinderile de stat și municipale, societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public, precum și entitățile responsabile de reglementarea unui domeniu economic și/sau social.

² Persoanele care dețin certificate de calificare profesională cu recunoaștere internațională în domeniul auditului intern vor dobândi cunoștințe cu privire la cadrul normativ național și specificul sectorului public al Republicii Moldova.

Modulele de instruire și subiectele de instruire

18. Programul prezintă un set de module și ordinea pentru fiecare modul, perioada minimă de instruire teoretică și competențele principale la care se referă fiecare modul. A se vedea Tabelul 3 pentru module de învățare și subiecte de instruire detaliate.

19. Principiile de bază ale Programului sunt următoarele:

- 1) auto-instruire, în cazurile relevante și optime; repetare;
- 2) interacțiune între formatori și participanți; orientare către participanți;
- 3) pregătire și temă pentru acasă sau la birou, în cazurile relevante și optime;
- 4) modulele teoretice, prezentate cu exemple practice și / sau studii de caz; ateliere de lucru în care teoria este îmbinată cu exerciții practice.

20. Pe baza acestor principii, se disting următoarele metode de instruire, efectuate în clasă sau online:

- 1) prelegere (cu exemple practice și studii de caz, cu sau fără teme pregătitoare);
- 2) atelier de lucru (cu sesiuni creative, discuții);
- 3) instruire practică (joc, joc de rol, simulare, exercițiu, evaluare etc.).

21. Sub controlul calității din partea Direcției politice în domeniul controlului financiar public intern a Ministerului Finanțelor, formatorii elaborează materiale de instruire bazate pe surse general acceptate, cum ar fi Cadrul de Practică Profesională, ghiduri practice, manuale de audit intern.

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Tabelul 3. Modulele și subiecte detaliate de instruire pe nivele

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
Profesionalism	Introducere în auditul intern	Misiunea, principiile de bază și definiția auditului intern	Bază	Să cunoască și să înțeleagă principiile de bază și specificul auditului intern în sectorul public	Misiunea, rolul și rezultatele auditului intern în sectorul public. Cele 10 principii de bază în audit intern. Definiția auditului intern. Misiuni de audit intern de asigurare și consiliere. Actorii principali în audit intern în sectorul public.	Prelegere	4
		Codul etic	Bază		Codul etic, principiile și regulile de conduită. Cerințe. Conflictul de interese și Declarația de interese. Politici și proceduri, practici din entitatea publică. Climat etic, cultură etică în cadrul entității publice, tonul de vârf, sistemul de protecție a denunțatorului. Raportarea problemelor de etică, conflictului de interese, abuzurilor și discriminării.	Prelegere	2
		Autoritate și responsabilitate	Bază		Scop, autoritate și responsabilitate a auditului intern. Prevederi generale ale Cartei de audit intern. Sarcini, drepturi și obligații ale auditului intern.	Prelegere	2
		Independență și obiectivitate	Intermediar		Independență organizațională și obiectivitate individuală. Importanța independenței organizaționale. Adaptarea corespunzătoare a auditului intern pentru atingerea independenței organizaționale. Politici de promovare a obiectivității. Evaluarea și menținerea obiectivității individuale. Amenințări în adresa independenței și mecanisme de protecție. Subminarea independenței și obiectivității.	Prelegere	2
	Prevederi de bază ale cadrului normativ	Legea CFPI, SNAI, Carta de audit intern, Normele de audit intern	Bază	Să înțeleagă și să poată aplica prevederile generale ale cadrului normativ	Domaniul de aplicare și prevederile de bază ale Legii CFPI (AI + CIM + UCA). Relevanța SNAI. Cerințe de bază. Standarde de calificare și de funcționare. Prevederi de bază ale Normelor de audit intern. Planificarea strategică și anuală a activității de audit intern. Desfășurarea misiunii de audit intern. Documentarea și arhivarea. Raportarea activității de audit intern. Programul de asigurarea și îmbunătățirea a calității.	Prelegere	2

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
	Conștiinciozitate profesională	Exercitarea conștiinciozității profesionale. Dezvoltare profesională continuă. Atributele auditorilor interni	Bază	Să înțeleagă și să demonstreze conștiinciozitate profesională	Conștiinciozitatea profesională. Un auditor intern rezonabil de prudent și competent. Implicațiile conștiinciozității profesionale. Aplicarea diligenței și judecății profesionale. Planul de dezvoltare profesională continuă pentru auditorii interni. Dezvoltarea competenței, aptitudinilor și atitudinii individuale. Program de instruire și certificare. Indicatori cheie de performanță și evaluarea performanței individuale. Comportament. Atribute non-tehnice ale auditorilor interni. Scepticism profesional. Aptitudini ale conducătorilor subdiviziunilor de audit intern.	Prelegere	4
Personale	Cunoștințe, abilități și atitudini	Inteligență emoțională	Bază	Să înțeleagă și să demonstreze competențele de bază necesare unei activități de audit intern de valoare	Inteligența emoțională și rolul auditului intern. Stiluri de comunicare și obținerea implicării. Relații reciproc avantajoase în audit intern. Gestionarea situațiilor dificile / sensibile. Comunicare cu impact.	Instruire practică	2
		Cunoștințe TI	Intermediar		Guvernare TI. Infrastructură TI. Rețea. Aplicații. Managementul serviciilor TI. Securitatea informațiilor. Management de date. Învățare automată. Inteligență artificială. Rețele sociale. Dispozitive inteligente.	Atelier de lucru	4
		Contabilitatea în sectorul corporativ	Intermediar		Cadrul normativ de bază. Prezentarea generală a SNC și SIRF. Contabilitate financiară. Contabilitate de gestiune. Analiza situațiilor financiare.	Prelegere	4
		Abilități de mentor	Intermediar		Conceptul de mentor. Diferența dintre mentor și alte abordări de dezvoltare (formare, consiliere). Rolul unui mentor (abilitățile și atributele unui mentor, principiile cheie ale mentoring-ului, mentoring-ul ca instrument motivațional). Abilități de ascultare activă și tehnici de interogare.	Instruire practică	2

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
	Abilități și tehnici de audit	Tehnici și metode de colectare și analiză a datelor	Bază	Să înțeleagă și să aplice metodele și tehnicile de audit pentru colectarea și analiza datelor	Probe de audit. Clasificare. Atributele probelor adunate. Tehnici de colectare a probelor de audit. Elementele fundamentale ale eșantionării. Metode de analiză a probelor de audit.	Prelegere Atelier de lucru	4
		Tehnici de interviu	Bază		Sfaturi, instrumente și tehnici de efectuare a interviului. Aptitudini pentru un interviuator de succes. Stabilirea mediului și tonului pentru a îmbunătăți perceperea procesului de către interviuat. Bariere întâlnite pe parcursul unui interviu și tehnici de gestionare a situației. Aptitudini de comunicare pentru un interviu mai eficace pentru participanți.	Prelegere Instruire practică	2
		Eșantionarea	Intermediar		Tipuri de eșantionare. Eșantionarea statistică și nestatistică. Modelul riscului de audit. Instrumente și tehnici de audit asistate de calculator și analitica datelor.	Atelier de lucru	4
Performanță	Guvernanță, risc și control (GRC)	Control intern managerial	Bază	Să înțeleagă conceptul de GRC și funcționarea componentelor sale, Să poată evalua GRC și să propună îmbunătățiri ca urmare a misiunilor de audit intern	Conceptul și definiția controlului intern. Mediul de control și riscurile. Responsabilități organizaționale pentru controlul intern. Modelul celor Trei Linii. Evaluarea adecvării și eficacității activităților de control. Cadrul de control intern COSO, valoarea adăugată și obiectivele, componentele și principiile. Alte cadre de control.	Prelegere	4
		Managementul riscurilor. Evaluarea managementului riscurilor	Bază		Conceptul și definiția managementului riscului. Noțiunile principale utilizate. Cadre de management al riscurilor. Procesul de management al riscurilor - identificare, evaluare, reacție, monitorizare și raportare. Evaluarea proiectării și eficacității procesului de management al riscurilor.	Atelier de lucru	4
		Documentarea proceselor	Bază		Identificarea proceselor. Descrierea grafică și narativă a proceselor. Analiza și revizuirea proceselor. Tehnici și metode de documentare.	Prelegere Instruire practică	2

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
		Guvernare și structuri de guvernare (publice și corporative)	Bază		Responsabilitate și transparență. Etică și cod de conduită. Control public. Funcționari aleși și / sau numiți. Principiile bunei guvernări în sectorul public. Guvernanța corporativă vs guvernarea sectorului public. Eșecul exemplelor de guvernare corporativă. Cadre, coduri și principii de guvernare corporativă. Rolul auditului intern în structura de guvernare.	Prelegere	2
		Managementul riscurilor (ERM)	Intermediar		Cadrul COSO ERM. Standardul ISO 31000.	Atelier de lucru	2
	Auditul intern și fraudă	Riscuri de fraudă	Intermediar	Să recunoască tipurile de fraudă și riscurile de fraudă Să poată evalua riscurile de fraudă și să propună măsuri de prevenire și detectare a fraudei	Definiția fraudei. Conștientizarea fraudelor (motive pentru fraudă, tipuri de fraudă, stegulețe roșii). Roluri și responsabilități privind fraudă. Evaluarea riscului de fraudă. Prevenirea și detectarea fraudei. Investigarea fraudei.	Atelier de lucru	4
		Fraudă, mită și corupție	Avansat		Context internațional și local. Scheme de fraudă în sectorul public. Mită și corupție. Desfășurarea investigațiilor interne. Utilizarea analiticii datelor pentru a detecta fraudă. Abordarea problemelor de fraudă, risipă, abuz și alte încălcări ale integrității.	Prelegere Atelier de lucru	4
	Efectuarea misiunii de audit intern	Efectuarea misiunii de audit intern	Bază	Să înțeleagă și să execute etapele unei misiuni de audit intern	Principalele etape ale misiunii de audit intern. Planificarea și evaluarea riscurilor. Lucrul de teren și documentarea activității de audit. Constatările și recomandările de audit. Raportul de audit. Urmărirea implementării recomandărilor de audit.	Prelegere Atelier de lucru	6
		Planificarea misiunii și evaluarea riscurilor	Intermediar		Principalele aspecte de considerat la planificarea misiunii de audit intern: colectarea și analiza datelor preliminare, înțelegerea domeniului auditat,	Atelier de lucru	4

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
					definirea obiectivelor specifice de audit, ariei de aplicabilitate și criteriilor de evaluare, determinarea resurselor și metodelor de audit adecvate. Evaluarea riscurilor efectuată în misiunile individuale de audit intern. Elaborarea planului misiunii de audit		
		Lucrul în teren	Intermediar		Acumularea probelor de audit. Cartografierea proceselor. Documente de lucru. Constatările și recomandările preliminare de audit.	Atelier de lucru	4
		Redactarea raportului de audit	Intermediar		Structura raportului de audit. Componentele constatărilor și recomandărilor de audit. Calitatea raportării. Precizie, obiectivitate, claritate, concizie, constructivitate, completitudine, oportunitate. Limitări ale raportului de audit.	Atelier de lucru	4
		Supervizare și monitorizare	Avansat		Supervizarea misiunilor individuale de audit intern. Responsabilitățile șefului echipei de audit. Revizuirea documentelor de lucru. Evaluarea performanțelor membrilor echipei de audit. Obținerea reacției de la unitatea auditată.	Atelier de lucru	2
		Comunicarea rezultatelor	Avansat		Comunicarea continuă cu conducerea unității auditate în timpul misiunii de audit intern. Transmiterea proiectului raportului de audit. Structura raportului și informațiile incluse. Raportul final de audit. Aprobare. Expedierea către părțile relevante.	Atelier de lucru	2
		Urmărirea implementării recomandărilor de audit	Avansat		Responsabilitatea elaborării planului de acțiuni pentru implementarea recomandărilor de audit. Urmărirea acțiunilor implementate. Determinarea metodei adecvate de urmărire. Raportarea rezultatelor urmăririi.	Atelier de lucru	2

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
	Tipurile de audit	Audit al conformității	Avansat	Să înțeleagă caracteristicile și să aplice tehnici specifice utilizate în diferite tipuri de audit	Scopul și obiectivele auditului de conformitate Domenii de acoperire a auditului. Guvernanță, Risc și Control. Corelația cu Modelul celor Trei Linii Criterii de audit. Etape desfășurării.	Prelegere	4
		Auditul financiar	Avansat		Conformitatea cu legile, regulile și reglementările financiare (de raportare) aplicabile. Contabilitatea și siguranța activelor și înregistrărilor. Controale în sistemele / situațiile financiare. Metodologia specifică pentru efectuarea auditului financiar.	Prelegere	4
		Auditul performanței	Avansat		Definiție și terminologie. Raport calitate-preț / Economie, Eficiență, Eficacitate. Principiile măsurării performanței. Componente ale programelor guvernamentale. Sisteme de management al performanței. Metodologie specifică pentru efectuarea auditului performanței.	Prelegere	6
		Auditul tehnologiilor informaționale	Avansat		Controale de acces. Controale generale. Controale ale aplicației. Procesul de dezvoltare a sistemelor TI. Standarde ale TI. Metodologie specifică pentru efectuarea auditului TI.	Prelegere	4
		Misiuni și alte activități de consiliere	Avansat		Diferența dintre misiunile de asigurare și consiliere. Tipuri de misiuni de consiliere. Selectarea misiunilor de consiliere. Procesul misiunii de consiliere. Documentele de lucru ale misiunii de consiliere. Scop și valoare adăugată a serviciilor de consiliere. Servicii non-audit (exemple). Afectarea potențială a independenței.	Prelegere	6
Mediu	Specificul sectorului public	Specificul sectorului public. Generalități	Bază		Definiția, structura și obiectivele administrației publice. Autoritățile, funcțiile și responsabilitățile statului.	Prelegere	4

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
				Să înțeleagă modul în care funcționează sectorul public și administrația Să poată identifica, evalua și propune măsuri pentru a aborda principalele riscuri cu care se confruntă activitatea din sectorul public	Principalele legi și reglementări în vigoare aplicabile sectorului public (muncă, serviciu public, salarii, achiziții publice și contracte, legislația civilă și penală). Impactul legilor și reglementărilor asupra activității entității publice.		
		Managementul finanțelor publice. Procesul bugetar	Intermediar		Arhitectura și componentele Managementului finanțelor publice, tehnici și proceduri specifice. Procesul bugetar, elaborarea, executarea și raportarea bugetului. Sistemul de management al performanței.	Prelegere	4
		Achiziții publice	Intermediar		Cadrul normativ de bază. Prezentarea generală a procesului de planificare, organizare și desfășurare a achizițiilor publice. Proceduri de achiziții publice. Achiziții publice de mică valoare. Proceduri interne necesare pentru instituirea unui control intern managerial eficace în procesul de desfășurare a achizițiilor publice.	Prelegere	4
		Sistemul de salarizare în sectorul public	Intermediar		Cadrul normativ de reglementează remunerarea muncii în sectorul public. Prezentarea generală a sistemului unitar de salarizare în sectorul bugetar. Principii de constituire. Principalele avantaje și provocări ale actualului sistem de salarizare în sectorul bugetar. Activități de control și riscuri în procesul de salarizare.	Prelegere	4
		Contabilitatea bugetară	Intermediar		Cadrul normativ de bază. Prezentarea generală a Normelor metodologice de evidență contabilă în sistemul bugetar. Evidența veniturilor și cheltuielilor publice. Gestionarea numerarului. Situațiile financiare.	Prelegere	4
		Riscuri în sectorul public	Avansat		De ce guvernele și administrațiile eșuează. Principalele riscuri în administrația publică. Achiziții și operațiuni slabe. Utilizare ineficientă a resurselor existente și potențiala administrare defectuoasă. Sisteme de informații, comunicații și tehnologie nesigure. Creșterea oportunităților de fraudă și corupție. Riscuri strategice și operaționale comune. Riscuri legate de încrederea publicului și opinia publică.	Prelegere	2
Analitica (datelor) activității	Tehnici de rezolvare a problemelor	Bază	Să înțeleagă cum se analizează procesele	Dimensiunile rezolvării creative a problemelor (concepte cheie).	Prelegere	2	

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
				Să fie capabil să identifice problemele și să propună soluții într-un mod ușor de înțeles	Gândirea creativă și divergentă (reguli pentru gândirea divergentă, diferite instrumente pentru gândirea creativă și divergentă, modalități de declanșare a creativității). Rezolvarea problemelor și gândirea convergentă (reguli pentru gândirea convergentă, caracteristici, instrumente și tehnici pentru rezolvarea problemelor și gândirea convergentă). Închiderea misiunii de audit și planul de acțiuni (reformularea punctelor cheie discutate, împărtășirea opiniilor personale, așteptări, plan de acțiuni). Stiluri și preferințe.		
		Analitica proceselor și activității	Intermediar		Acumularea, organizarea, analiza și vizualizarea datelor. Elaborarea propunerilor de îmbunătățire a luării deciziilor. Prezentarea informațiilor sub formă de indicatori (de performanță), rapoarte și tablouri de bord. Efectuarea analizei cantitative și calitative de afaceri. Analiza datelor curente și istorice. Descoperirea tendințelor, condițiilor și efectuarea cercetărilor.	Prelegere	2
Leadership și comunicare	Gestionarea activității de audit intern	Gestionarea eficientă a activității de audit intern	Avansat	Să înțeleagă și să fie capabil să aplice principalele tehnici de gestionare a activității de audit intern, inclusiv în partea ce ține de planificare bazată pe riscuri, alinierea resurselor, raportarea rezultatelor	Politici și proceduri interne, nelimitate doar la Carta de audit intern. Abordarea bazată pe riscuri pentru elaborarea planului strategic și planului anual de audit intern. Comunicare continuă și aprobări primite de la conducerea de vârf. Managementul resurselor. Strategia de angajare și inventarul de competențe. Coordonarea și dependența de alți furnizori de asigurare și consiliere interni și externi. Raportarea către conducerea de vârf. Furnizori externi de servicii. Responsabilitatea organizațională pentru auditul intern.	Atelier de lucru	2
		Concepte și tehnici de management. Performanța conducătorului subdiviziunii de audit intern	Avansat		Principii, practici și stiluri manageriale de bază. Managementul eficient al muncii în echipă. Managementul schimbărilor și gestionarea conflictelor. Conducătorul subdiviziunii de audit intern: cerințe și competențe. Evaluarea eficacității conducătorului subdiviziunii de audit intern. Criterii de evaluare.	Atelier de lucru	2

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Competență de bază	Modul	Subiect	Nivelul programului	Obiective de instruire	Conținut	Metodă de instruire recomandată	Durata (ore)
	Programul de asigurare și îmbunătățire a calității	Asigurarea calității și îmbunătățirea activității de audit intern	Avansat	Să înțeleagă cerințele unui PAÎC pentru conformitatea activității de audit intern Să poată redacta și implementa un PAÎC	Monitorizarea eficacității PAÎC. Raportarea rezultatelor PAÎC. Efectuarea procedurilor de asigurare a calității și recomandarea îmbunătățirilor. Conformitatea sau declararea neconformității cu SNAI.	Atelier de lucru	2
	Comunicarea cu părțile interesate	Relații și colaborare	Avansat	Să poată conduce eficient și să creeze relații în beneficiul auditului intern	Comunicarea noțiuni generale. Bariere în comunicare. Tehnici de comunicare non-verbale. Tehnici de influențare verbale. Stiluri de comunicare. Comunicare asertivă. Construirea de relații de afaceri. Stiluri de comportament sau de personalitate diferite.	Atelier de lucru	2
		Abilități de leadership	Avansat		Modificări ale rolului managerului de echipă. Stiluri de conducere. Adaptarea stilului de conducere la diferiți persoane și sarcini. Adaptarea pentru a gestiona conflictele în mod eficient. Utilizarea dinamicii grupului și conducerea echipei pentru a obține performanțe mai mari. Aplicarea principiilor de coaching în dezvoltarea personalului. Folosirea abilităților de negociere pentru a obține rezultate de succes.	Instruire practică	2
Total	14 module	45 subiecte		Bază – 15 Intermediar – 15 Avansat – 15			

Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public

Durata Programului

22. Programul complet este conceput pentru persoane fără experiență în domeniul auditului intern și / sau în sectorul public. În cazul participanților la programul de instruire cu diverse niveluri de experiență în auditul intern în sectorul public sau privat, se adaptează programul în funcție de nivelul de experiență și cunoștințele tehnice ale acestora. Astfel, în Tabelul 4 se prezintă scenariile recomandate pentru participanții cu experiență în auditul intern.

Tabelul 4. Scenarii pentru participanții cu experiență în auditul intern

Experiență în funcția publică	Anul I	Anul II	Anul III	Anul IV
Auditor intern	Participarea la cursul „Nivelul de bază” Examinarea cunoștințelor „Nivelului de bază”	Participarea la cursul „Nivelul intermediar” Examinarea cunoștințelor „Nivelului intermediar”	Participarea la cursul „Nivelul avansat” Examinarea cunoștințelor „Nivelului avansat” După caz, finalizarea modulului „Specificul Sectorului Public”	Aplicare pentru obținerea Certificatului de calificare profesională
Auditor intern superior	După caz, studierea individuală a cursului „Nivelului de bază” Participarea la cursul „Nivelul intermediar” Examinarea cunoștințelor „Nivelului intermediar”	Participarea la cursul „Nivelul avansat” Examinarea cunoștințelor „Nivelului avansat” După caz, finalizarea modulului „Specificul Sectorului Public”	Aplicare pentru obținerea Certificatului de calificare profesională	
Auditor intern principal	După caz, studierea individuală a cursului „Nivelul de bază” și/sau „Nivelul intermediar” Participarea la cursul „Nivelul avansat” Examinarea cunoștințelor „Nivelului avansat” După caz, finalizarea modulului „Specificul Sectorului Public”	Aplicare pentru obținerea Certificatului de calificare profesională		
Conducător al activității de audit intern	După caz, studierea individuală a cursului „Nivelul de bază”, „Nivelul intermediar” și/sau „Nivelul avansat” Examinarea cunoștințelor „Nivelului avansat” După caz, examinare cunoștințelor pentru modulul „Specificul sectorului public” Aplicare pentru obținerea Certificatului de calificare profesională			
Deținătorii certificatelor de calificare	Dezvoltare profesională continuă în domeniul controlului financiar public intern, managementului finanțelor publice, administrării publice și/sau în domeniul specific activității entității publice în care desfășoară activitatea de audit intern, cu o durată de cel puțin 40 de ore academice anual			

Dezvoltarea profesională continuă

23. În contextul SNAI, auditorii interni trebuie să își perfecționeze cunoștințele, aptitudinile și alte competențe prin dezvoltare profesională continuă, care este principalul instrument ce susține dezvoltarea individuală pe termen lung, pe măsura evoluției lor profesionale. Dezvoltarea profesională continuă este importantă deoarece permite auditorilor interni să rămână competenți în profesia lor după obținerea certificării. Acest proces este unul continuu pe durata carierei auditorului intern.

24. În calitate de organ responsabil de elaborarea și monitorizarea politicii în domeniul controlului financiar public intern, Ministerul Finanțelor coordonează și / sau organizează instruirea auditorilor interni din sectorul public.

25. Pentru menținerea Certificatului de calificare profesională, deținătorul acestuia este obligat să participe la diverse forme de dezvoltare profesională continuă în domeniul controlului financiar public intern, managementului finanțelor publice, administrării publice și/sau în domeniul specific activității entității publice în care desfășoară activitatea de audit intern, cu o durată de cel puțin 40 de ore academice anual, cu excepția perioadei de suspendare a activității.

26. Activitățile de dezvoltare profesională continuă pot fi interne, externe sau autoinstruire.

27. Activitățile de dezvoltare profesională continuă interne sau externe constau din activități interactive și participative precum participarea la cursuri de instruire, ateliere, seminare, grupuri de lucru, evenimente regionale de grup, cursuri online, prezentări, sau participări la conferințe. Aceste tipuri de activități sunt mai ușor de evaluat și verificat în mod independent, prin certificate de participare sau de calificare, rezultate la testări.

28. Confirmarea orelor de dezvoltare profesională continuă acumulate se face în mod individual de către fiecare deținător al certificatului de calificare profesională prin prezentarea către Comisia de certificare profesională a dovezilor de acumulare a orelor respective, nu mai târziu de 31 ianuarie, începând cu anul următor anului eliberării certificatului de calificare profesională. Comisia de certificare profesională stabilește dacă instruirile la care a participat auditorul intern sunt eligibile pentru ore de dezvoltare profesională continuă.

29. Activitățile de dezvoltare profesională continuă prin autoinstruire poartă un caracter recomandabil deoarece sunt mai puțin palpabile. De obicei, acestea includ studierea materialelor în domeniu, articole de știri, reviste profesionale, studii de caz, etc.

30. După tipul de dezvoltare profesională continuă, aceasta se divizează în:

- a) activități cu caracter de actualizare, pentru a oferi competențe profesionale și consolidare a cunoștințelor (evoluția sectorului public, modificări ale cadrului normativ și legislației internaționale, actualizarea metodologiei de audit intern, etc.);
- b) activități cu caracter de dezvoltare, pentru a oferi cunoștințe noi și a extinde aptitudinile și competențele (tehnologii noi, riscuri noi, tehnici asistate de calculator, etc.).